

ABC

**zDolnej
organizacji
pozarządowej**

PORADNIK

**dla małych organizacji
pozarządowych i inicjatyw oddolnych**

Listopad 2025

Fundacja

BUSOLA INICJATYW POZARZĄDOWYCH

BUSOLA INICJATYW POZARZĄDOWYCH

Opracowano na podstawie materiałów ngo.pl

Redakcja

prof. dr hab. Aldona Wiktorska-Świećka, mgr Wioletta Susmanek

Grafika

Ernest Moskała

Skład i łamanie

Krzysztof Kaszewski

Wydawca

Fundacja Busola Inicjatyw Pozarządowych

busolaport.pl

© Fundacja Busola Inicjatyw Pozarządowych, 2025

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności
– Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
NOWEFIO na lata 2021-2030

CZYM JEST INICJATYWA LOKALNA?

Inicjatywa lokalna to sposób, w jaki my – mieszkańcy – możemy wspólnie z naszym urzędem gminy realizować różne projekty w naszej okolicy. To nie jest sytuacja, w której urząd wszystko robi za nas. Ani taka, w której my wszystko robimy sami. To praca wspólna!

Jak to działa w praktyce?

Wyobraźmy sobie, że mieszkańcy jednej ulicy chcą urządzić mały plac zabaw dla wnuków. Mogą:

- zgłosić ten pomysł do urzędu gminy
- zaproponować swoją pomoc (pracę przy urządzaniu placu, przyniesienie ławek, kwiatów itp.)
- urząd gminy dołoży się finansowo i pomocą swoich pracowników
- wszyscy razem zrealizują ten projekt

To właśnie jest inicjatywa lokalna: wspólne działanie dla dobra naszej okolicy.

DWA SPOSOBY DZIAŁANIA

Albo my zgłaszamy pomysł,
albo urząd ogłasza konkurs.

Opcja 1

Mieszkańcy mają pomysł na to, co chcieliby zrobić w okolicy, i zgłaszają to do urzędu. Na przykład:

- Chcemy uporządkować teren wokół kapliczki
- Chcemy zorganizować zajęcia dla dzieci w świetlicy
- Chcemy naprawić drogę do naszych domów.

Opcja 2

Urząd samodzielnie ogłasza konkurs. Na przykład:

- Urząd chce zagospodarować podwórka i szuka chętnych do tego mieszkańców.
- Dom kultury szuka pomysłów na nowe zajęcia.

Oba sposoby są dobre i dozwolone przez prawo.

CO MIESZKAŃCY MOGĄ WNIEŚĆ DO PROJEKTU?

Nasza pomoc może mieć różne formy

Praca społeczna (najważniejsze!)

- Sprzątanie terenu
- Malowanie ławek
- Sadzenie kwiatów
- Organizowanie wydarzeń

Pomoc finansowa

- Każdy mieszkaniec może dołożyć się ile może
- Nawet małe kwoty się liczą

Pomoc rzeczowa

- Ktoś ma farbę – przyniesie
- Ktoś ma narzędzia – pożyczy
- Ktoś ma sadzonki – da

Najważniejsza jest nasza chęć
do działania i wspólna praca!

KIEDY SKŁADAĆ WNIOSEK?

W każdej chwili, ale...

Należy pamiętać, że gmina planuje swoje wydatki z rocznym wyprzedzeniem:

- wrzesień - listopad – gmina planuje wydatki na następny rok,
- styczeń - grudzień – w tym terminie gmina realizuje działania jesienią zaplanowane ubiegłego roku.

Najlepszy czas na zgłoszenie to wrzesień, gdyż wtedy są największe szanse, że urząd wpisze nasz projekt do budżetu na następny rok.

Ale to nie znaczy, że w innych miesiącach nie można składać wniosków. Można je składać przez cały rok, szczególnie jeśli:

- projekt nie wymaga dużych pieniędzy
- urząd ma już podobne zadanie w planie
- nasza pomoc pozwoli zaoszczędzić pieniądze gminy.

JAK GMINA FINANSUJE INICJATYWY?

Gmina ma na to dwa sposoby.

Opcja 1

Osobny „worek” pieniędzy.

- Gmina odkłada pieniądze specjalnie na inicjatywy lokalne w oddzielnym funduszu.
- Kiedy mieszkańcy zgłoszą dobry pomysł, urząd bierze pieniądze z tego „worka”.

 łatwo dowiedzieć się, ile jest pieniędzy.

 trzeba te pieniądze wcześniej zaplanować

Opcja 2

Pieniądze w budżetach poszczególnych jednostek.

- Dom kultury, biblioteka, szkoła – każda jednostka ma swój budżet.
- Inicjatywa może być zrealizowana z ich budżetu.

 oszczędność dla gminy (bo mieszkańcy pomagają)

 ważny jest czas złożenia wniosku.

Przykład: chcemy zorganizować zajęcia teatralne dla wnuków. Zgłaszamy to do domu kultury. Oni i tak muszą organizować zajęcia dla dzieci. Dzięki naszej pomocy (prowadzenie zajęć, przyniesienie rekwizytów) mogą to zrobić taniej.

GDZIE SKŁADAĆ WNIOSEK?

Najlepiej do:

1. Wójta (w małych gminach)
2. Burmistrza (w miastach)
3. Prezydenta (w dużych miastach)

W urzędzie powinna być osoba odpowiedzialna za inicjatywy lokalne, taki przewodnik, który:

- przyjmie nasz wniosek
- wyjaśni jak to działa
- pomoże w wypełnieniu dokumentów
- będzie kontaktować się z nami przez cały czas

Najlepiej najpierw zapytać w urzędzie:
„Kto zajmuje się inicjatywami lokalnymi?”

JAK URZĄD OCENIA NASZE POMYSŁY?

Urząd nie może decydować „jak mu się podoba”. Musi mieć jasne zasady, które są zapisane w specjalnej uchwale rady gminy.

Przykładowe kryteria oceny:

1. Czy pasuje do planów gminy? (0-10 punktów)
 - czy gmina planowała coś podobnego?
2. Czy jest potrzebne mieszkańcom? (0-10 punktów)
 - czy faktycznie rozwiąże jakiś problem?
 - czy pomoże wielu osobom?
3. Jak bardzo mieszkańcy się angażują? (0-30 punktów)
 - praca społeczna (0-10 pkt)
 - pomoc rzeczowa (0-10 pkt)
 - pomoc finansowa (0-10 pkt)
4. Ile będzie to kosztować gminę? (0-10 punktów)
 - im mniej, tym lepiej
5. Ile osób skorzysta? (0-10 pkt)
 - im więcej, tym lepiej

Każda gmina może mieć inne kryteria, ale wszystkie kryteria powinny być jawne i znane mieszkańcom!

KONKURSY NA INICJATYWY LOKALNE

Czasem gmina sama ogłasza konkurs i mówi: „Szukamy chętnych do wspólnej realizacji projektu”.

Jak to wygląda?

Krok 1.

Urząd ogłasza konkurs.

Na przykład: „Chcemy zagospodarować podwórka – szukamy chętnych mieszkańców!”

Krok 2.

Mieszkańcy zgłaszają swoje pomysły.

„My mieszkamy przy ulicy Kwiatowej i chcemy urządzić nasze podwórko”.

Krok 3.

Urząd wybiera najlepsze projekty według jasnych zasad podanych w ogłoszeniu.

Krok 4.

Wspólna realizacja.

Mieszkańcy i urząd razem realizują projekt.

Co musi być w ogłoszeniu konkursowym?

- ☑ Co będziemy robić
(np. zagospodarowanie podwórek)
- ☑ Kto może się zgłosić
(np. mieszkańcy osiedla X)
- ☑ Jak będą oceniane pomysły
(jakie są kryteria?)
- ☑ Kiedy składać wnioski
(jakie są terminy?)
- ☑ Do kogo składać wnioski
(gdzie konkretnie adresować wnioski?)

CO MOŻNA ZROBIĆ W RAMACH INICJATYWY LOKALNEJ?

1. Rozbudowa i remonty

- drogi
- świetlice
- place zabaw
- kapliczki
- obiekty gminne

2. Pomoc potrzebującym

- organizacja pomocy dla samotnych seniorów
- wsparcie dla osób chorych

3. Kultura i tradycja

- festyny
- dożynki
- konkursy dla dzieci
- spotkania sąsiedzkie

4. Edukacja

- zajęcia dla dzieci
- kursy dla dorosłych
- spotkania edukacyjne

5. Sport i rekreacja

- organizacja zawodów sportowych
- zajęcia gimnastyczne
- wycieczki

6. Ochrona przyrody

- sadzenie drzew
- sprzątanie okolicy
- zakładanie ogródków

6. Bezpieczeństwo

- poprawa oświetlenia
- oznakowanie niebezpiecznych miejsc
- pomoc sąsiedzka.

JAK STWORZYĆ GRUPĘ DZIAŁANIA?

Nie musisz działać sam.

W grupie jest łatwiej. I przyjemniej.

Krok 1.

Znajdź ludzi z podobnymi pomysłami

- Porozmawiaj z sąsiadami
- Zapytaj na spotkaniu sąsiedzkim
- Umieść ogłoszenie na tablicy w sklepie, kościele

Krok 2.

Zorganizuj pierwsze spotkanie.

Co omówić na pierwszym spotkaniu?

- Jaki mamy problem
- Co chcemy wspólnie zrobić
- Kto czym się zajmie
- Kiedy się ponownie spotkamy

Krok 3.

Ustal zasady współpracy.

- Jak często będziemy się spotykać?
- Jak będziemy się kontaktować? (telefon, spotkania)
- Kto za co odpowiada?

Krok 4.

Podziel zadania. Na przykład:

- Pan Jan - kontakt z urzędem
- Pani Maria - organizacja spotkań
- Pan Tomasz - sprawy techniczne
- Pani Anna - kontakt z sąsiadami

Co jest ważne w grupie?

Znajdź ludzi z podobnymi pomysłami

- Słuchajmy się nawzajem – każdy może mieć dobry pomysł
- Szanujmy się - różnice zdań są normalne
- Doceniajmy się - dziękujmy sobie za pracę
- Bądźmy cierpliwie - nie wszystko da się zrobić od razu.

PRZYKŁADY INICJATYW LOKALNYCH

Zielona podwórka w Łodzi

Mieszkańcy bloków wspólnie z miastem zagospodarowali podwórka – posadzili kwiaty, postawili ławki, urządzili place zabaw.

Zajęcia dla dzieci

Dziadkowie z pewnej miejscowości chcieli, żeby ich wnuki miały dodatkowe zajęcia. Zgłosili to do domu kultury. Sami prowadzili niektóre zajęcia, dom kultury dał salę i pomoce.

NAJCZĘSTSZE PYTANIA (Q&A)

Czy muszę mieć stowarzyszenie, żeby złożyć wniosek?

NIE! Wystarczą 2 osoby – mieszkańcy gminy.

Stowarzyszenie może pomóc, ale nie jest konieczne.

Czy muszę płacić za złożenie wniosku?

NIE! Złożenie wniosku jest całkowicie bezpłatne.

Co jeśli urząd odrzuci nasz wniosek?

Urząd musi napisać dlaczego odrzucił wniosek. Jeśli uważasz, że to niesprawiedliwe, możesz złożyć odwołanie.

Czy możemy zmienić projekt w trakcie realizacji?

Tak, ale trzeba to uzgodnić z urzędem. Główne założenia powinny pozostać takie same.

Jak długo trwa realizacja inicjatywy?

To zależy od projektu – może to być kilka tygodni lub kilka miesięcy. Wszystko ustalamy wspólnie z urzędem.

Co jeśli zabraknie nam pieniędzy lub czasu?

Warto od razu szczerze powiedzieć o tym urzędowi. Razem możecie znaleźć rozwiązanie – zmniejszyć zakres projektu lub przedłużyć termin.

KROK PO KROKU: JAK ZŁOŻYĆ WNIOSEK

Krok 1. Mam pomysł

Rozmawiamy z sąsiadami, co chcemy zrobić w okolicy.

Krok 2. Zbieramy grupę

Znajdujemy kilka osób, które chcą działać razem. Im więcej, tym lepiej!

Krok 3. Dzwonimy do urzędu

Pytamy: „Kto u Was zajmuje się inicjatywami lokalnymi?” i umawiamy się na spotkanie.

Krok 4. Rozmawiamy w urzędzie

Opowiadamy o naszym pomysle. Urzędnik powie nam:

- Czy to możliwe
- Jakie dokumenty trzeba przygotować
- Kiedy najlepiej złożyć wniosek

Krok 5. Piszemy wniosek, a w nim:

- Co chcemy zrobić
- Dlaczego to jest potrzebne
- Jak pomożemy (praca, pieniądze, wkład rzeczowy)
- Ile osób będzie działać
- Czego potrzebujemy od gminy

Nie martw się, jeśli nie umiesz pisać takich dokumentów! Urzędnik Ci pomoże.

Krok 6. Składamy wniosek

Przynosimy wniosek do urzędu. Dostajemy potwierdzenie przyjęcia.

Krok 7. Czekamy na odpowiedź

Urząd ma czas na rozpatrzenie wniosku. Ocenia go według ustalonych zasad.

Krok 8. Dostajemy odpowiedź

Jeśli pozytywna – przechodzimy do umowy!

Jeśli negatywna - urząd musi napisać dlaczego.

Krok 9. Podpisujemy umowę

W umowie jest napisane:

- Co robimy
- Kto za co odpowiada
- Ile to będzie kosztować
- Kiedy to zrobimy

Krok 10. Działamy!

Razem z urzędem realizujemy nasz projekt!

ZASADY WSPÓŁPRACY Z URZĘDEM

1. Równość

Mieszkańcy i urząd są równymi partnerami.

Nikt nikomu nie rozkazuje – ustalamy wszystko razem.

2. Wspólna odpowiedzialność

Obie strony – mieszkańcy i urząd – odpowiadają za sukces projektu. Jeśli coś idzie nie tak, rozmawiamy i szukamy rozwiązania.

3. Jasne ustalenia

Wszystko powinno być zapisane w umowie, by później nie było nieporozumień:

- co kto robi
- ile to kosztuje
- kiedy kończymy

4. Wzajemny szacunek

Urzednicy szanują naszą pracę i pomysły.

My szanujemy przepisy i procedury urzędu.

5. Otwarta komunikacja

Regularnie rozmawiamy, jak projekt idzie. Jeśli są problemy

– od razu o tym mówimy.

KORZYŚCI Z INICJATYWY LOKALNEJ

Dla mieszkańców

- ✓ Możemy coś zmienić w naszej okolicy
- ✓ Poznajemy sąsiadów i działamy razem
- ✓ Mamy wpływ na to, co dzieje się wokół nas
- ✓ Urząd nas słucha i wspiera
- ✓ Czujemy się potrzebni – to nasza praca!

Dla gminy

- ✓ Mieszkańcy pomagają w realizacji zadań gminy
- ✓ Oszczędność – mieszkańcy wnoszą swoją pracę
- ✓ Lepsza więź urzędu z mieszkańcami
- ✓ Projekty bardziej trafione – to mieszkańcy najlepiej wiedzą, czego potrzebują.

+ Dla całej społeczności

- ✓ Silniejsza wspólnota – ludzie się lepiej znają i pomagają sobie
- ✓ Piękniejsza okolica – mieszkańcy dbają o to, co sami stworzyli
- ✓ Więcej się dzieje – imprezy, spotkania, działania.

PODSTAWY PRAWNE

Inicjatywa lokalna jest zapisana

- w ustawie z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- Jest to oficjalny sposób współpracy mieszkańców z gminą.
- Każda gmina musi mieć swoją uchwałę, która opisuje, jak u nich działa inicjatywa lokalna.
- Możesz poprosić w urzędzie o tę uchwałę – to Twoje prawo!

CZY ZAKŁADAĆ STOWARZYSZENIE?

Tak, jeśli:

- chcecie działać dłużej (nie tylko jeden projekt)
- potrzebujecie konta bankowego
- chcecie mieć oficjalną organizację

Nie, jeśli:

- chcecie zrobić coś tylko jednorazowo
- wystarczy Wam, że działacie jako grupa mieszkańców
- nie chcecie zajmować się papierkową robotą.

Do inicjatywy lokalnej nie musicie mieć stowarzyszenia!

JAK ZAŁOŻYĆ STOWARZYSZENIE

Co to jest stowarzyszenie?

- To oficjalna organizacja, którą zakładają mieszkańcy, żeby wspólnie działać dla dobra społeczności.
- Ma własny numer KRS i może mieć konto bankowe.
- Jeśli zamierzasz często działać na rzecz swojej okolicy, możesz je założyć.

Jak to zrobić?

Krok 1. Znajdź ludzi

Minimum 7 osób.

Krok 2. Napiszcie statut

To dokument, który mówi:

- Jak nazywa się Wasze stowarzyszenie
- Po co działa
- Jakie są zasady członkostwa

Krok 3. Pierwsze spotkanie

Wszyscy założyciele spotykają się i decydują:

- zakładamy stowarzyszenie
- zatwierdzają statut
- wybierają zarząd (prezesa i kilka innych osób)

Krok 4. Złóżcie dokumenty do KRS

KRS to Krajowy Rejestr Sądowy (nie mylić z Krajową Radą Sądownictwa). Potrzebujecie:

- wniosek o rejestrację (formularz z sądu)
- statut
- listę założycieli
- protokół z zebrania

Koszt: 0 zł – pod warunkiem, że stowarzyszenie nie prowadzi działalności gospodarczej

Krok 5. Czekajcie na numer

Sąd po około 1-1,5 miesiąca da Wam:

- numer KRS (to jak dowód osobisty organizacji)
- REGON i NIP (numery potrzebne do dokumentów)

Krok 6. Załóżcie konto w banku

Gotowe! Możecie działać jako oficjalne stowarzyszenie.

PODSUMOWANIE

- ✓ Inicjatywa lokalna to wspólne działanie mieszkańców i władz gminy.
- ✓ Inicjatywę lokalną może złożyć każdy mieszkaniec. Wystarczą do tego celu dwie osoby.
- ✓ Nie trzeba mieć stowarzyszenia, by prowadzić inicjatywy lokalne.
- ✓ Złożenie wniosku inicjatywy lokalnej jest bezpłatne.
- ✓ Na inicjatywę lokalną wnioski można składać przez cały rok (najlepiej we wrześniu).
- ✓ Mieszkańcy dają: pracę, pieniądze lub wkład rzeczowy.
- ✓ Gmina daje: pieniądze, materiały, pomoc pracowników.
- ✓ Wszystko ustalamy razem – jesteśmy partnerami.
- ✓ W urzędzie jest osoba, która pomoże w zgłoszeniu i prowadzeniu inicjatywy lokalnej.

Zacznij działać!

Masz pomysł, jak poprawić swoją okolicę? Nie czekaj!
Porozmawiaj z sąsiadami, zadzwoń do urzędu.

Razem możemy więcej!

WSPARCIE, PORADNIKI, INSPIRACJE

Poradniki dla małych NGO na Dolnym Śląsku

Na Dolnym Śląsku istnieje bogata sieć wsparcia dla małych organizacji pozarządowych, oferująca bezpłatne doradztwo, szkolenia, programy grantowe (także dla grup nieformalnych), kompleksowe publikacje, w tym bogate źródła wiedzy online. Poniżej najważniejsze źródła wiedzy i wsparcia dostępne dla małych NGO.

Dolnośląska Sieć Doradztwa Pozarządowego

Kluczową inicjatywą na Dolnym Śląsku jest Dolnośląska Sieć Doradztwa Pozarządowego, koordynowana przez Dolnośląską Federację Organizacji Pozarządowych oraz Stowarzyszenie TRATWA. W ramach sieci funkcjonują Dolnośląskie Punkty Konsultacyjno-Doradcze (DPK-D) w różnych miastach regionu, oferujące bezpłatne wsparcie w zakresie:

- zakładania organizacji (statut, wnioski do KRS, rejestracja)
- pozyskiwania funduszy (granty, darowizny, 1% podatku, zbiórki publiczne)
- księgowości i rozliczania projektów
- elementów kadrowych i zarządzania zespołem

- marketingu i komunikacji
- sprawozdawczości organizacji
- współpracy partnerskiej i animacji lokalnej.

Lokalny Inkubator NGO we Wrocławiu

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych prowadzi Lokalny Inkubator NGO, który oferuje profesjonalne doradztwo dla organizacji z powiatu wrocławskiego, miasta Wrocław oraz grup nieformalnych. Punkty doradcze działają też w Wołowie, Miliczu, Górze oraz innych lokalizacjach na Dolnym Śląsku.

PROGRAMY GRANTOWE DLA MAŁYCH NGO

Dolnośląskie Małe Granty

Program realizowany przez Dolnośląską Federację Organizacji Pozarządowych przy współfinansowaniu Województwa Dolnośląskiego oferuje granty do 8.500 zł dla grup nieformalnych (minimum 3 osoby).

Projekty można realizować w pięciu subregionach: jeleniogórskim, wałbrzyskim, legnickim, wrocławskim i mieście Wrocław. Program obejmuje nie tylko wsparcie finansowe, ale także merytoryczne opiekunki, które pomagają w przygotowaniu wniosków i realizacji projektów.

Dolnośląski Fundusz Małych Inicjatyw

Program skierowany do młodych organizacji pozarządowych (do 2 lat działalności) oraz grup nieformalnych i samopomocowych, oferujący mikrodotacje od 8.000 do 10.000 zł.

Realizatorami są: Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych, Fundacja „Umbrella” i Stowarzyszenie „Tratwa”.

PORADNIKI I NARZĘDZIA ONLINE

Stowarzyszenie Klon/Jawor (ngo.pl)

Portal 🖱️ ngo.pl oferuje najbogatszą bazę wiedzy dla organizacji pozarządowych w Polsce, w tym:

- ☆ „Jak założyć stowarzyszenie i napisać jego statut” – kompleksowy poradnik z przykładami dokumentów, uchwał i statutu.

- ☆ „Przewodnik dla początkujących NGO” – obejmuje 7 kluczowych obszarów funkcjonowania organizacji.

- ☆ Poradnik księgowości – informacje o pełnej księgowości i uproszczonej ewidencji (UEPIK).

- ☆ „Jak finansować działalność społeczną” – poradnik (164 strony) o fundraisingu; 30 narzędzi pozyskiwania funduszy.

Tematyczne poradniki dla NGO

Poniższe kody QR zaprowadzą Cię do specjalistycznych publikacji, szczegółowo omawiających ważne aspekty prowadzenia i działalności NGO.

- ☆ „*ABC księgowości i podatków dla organizacji pozarządowych*” – przewodnik po rozliczaniu dotacji, projektów, podatków CIT i VAT.

- ☆ „*ePoradnik – RODO dla NGO*”
– publikacja Narodowego Instytutu Wolności z wzorami dokumentów i procedur ochrony danych osobowych.

- ☆ „*Niezbędnik medialny NGO. Poradnik dla liderów organizacji pozarządowych*”
– przewodnik po komunikacji i promocji.

- ☆ „*Model współpracy jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi*” – poradnik o zasadach współpracy z gminami i powiatami.

- ☆ Poradniki o wolontariacie
– zarządzanie wolontariuszami, rekrutacja, szkolenie i motywowanie.

Zakładanie NGO

Poniższe kody QR zaprowadzą Cię do innych ważnych informacji: jak założyć NGO, jak prowadzić rachunkowość, jak pozyskiwać fundusze na działanie.

👉 Szczegółowe informacje o zakładaniu stowarzyszeń i fundacji znajdziesz w poradnikach ngo.pl oraz podczas szkoleń w Centrum Sektor 3. Proces obejmuje przygotowanie statutu, zebranie założycielskie, rejestrację w KRS oraz procedury po rejestracji.

Księgowość i finanse

👉 Małe organizacje mogą korzystać z uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów (UEPIK).

👉 Dostępne są także poradniki o rozliczaniu projektów, dotacji, prowadzeniu księgowości oraz obowiązkach sprawozdawczych.

Pozyskiwanie funduszy

👉 Fundraising dla NGO obejmuje różne metody: granty, darowizny, 1,5% podatku, crowdfunding, wydarzenia fundraisingowe, współpracę z biznesem.

Najefektywniejsze okazują się bezpośrednie kontakty z darczyńcami oraz fundraising relacyjny.

Współpraca z samorządem

👉 Organizacje mogą współpracować z gminami przez konkursy ofert, małe granty (art. 19a), inicjatywy lokalne, programy współpracy oraz partnerstwa. Kluczowe jest uczestnictwo w konsultacjach programów współpracy i znajomość dostępnych form wsparcia.

RODO i ochrona danych

👉 Każda organizacja przetwarzająca dane osobowe musi stosować się do RODO. Dostępne są bezpłatne poradniki z wzorami dokumentów i procedur, a także wsparcie doradcze w Centrum Sektor.

Wolontariat

👉 Efektywne zarządzanie wolontariuszami wymaga jasnej rekrutacji, orientacji, szkoleń dostosowanych do ról oraz regularnego uznawania pracy wolontariuszy (ngo.pl).

👉 Konieczne jest zawarcie porozumienia o współpracy z wolontariuszem.

Marketing i komunikacja

👉 Skuteczna obecność w mediach społecznościowych, budowanie spójnego przekazu, współpraca z mediami oraz angażowanie całego zespołu w promocję to kluczowe elementy marketingu NGO.

Generatory wniosków

👉 Generator Dolnośląskie Małe Granty
generator.malegranty.pl

👉 Generator Dolnośląski Fundusz
Małych Inicjatyw
generator.maleinicjatywy.pl

👉 e-Sektor3 – platforma do rezerwacji
sal, zapisów na szkolenia i konsultacje
fundacja-umbrella.org.pl

Portale wiedzy

👉 poradnik.ngo.pl – największa baza wiedzy
prawnej i praktycznej dla NGO

👉 edu.ngo.pl – kursy online o zakładaniu
i prowadzeniu organizacji

👉 malegranty.pl – informacje o programie
Dolnośląskie Małe Granty

GDZIE SZUKAĆ POMOCY?

Fundacja

BUSOLA INICJATYW POZARZĄDOWYCH

 E-mail: obywatelG4@gmail.com

 Telefon: +48 604 455 840

Pomożemy Ci:

- Opracować założenia do projektu wniosku o mały grant lub inicjatywę lokalną
- Poinstruować jak założyć grupę działania lub grupę nieformalną
- Porozmawiać z urzędem
- Założyć stowarzyszenie zwykłe
- Wyjaśnimy wszystkie wątpliwości!

Nie wahaj się zadzwonić.

Chętnie pomożemy!

ABC POZYSKIWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH

**Dla małych jak i nowych organizacji,
akcji, kół, grup nieformalnych.**

W ramach projektu "Małe organizacje – Ważny głos".
Projekt finansowany ze środków NIW CRSO Programu
NOWEFIO 2021–2030.

Aldona Wiktorska-Święcka

Badaczka, edukatorka, praktyk zrównoważonych modeli zarządczych i polityk społecznych samorządu terytorialnego.

Wioletta Susmanek

Doradca samorządowców, urzędników, liderów społecznych i NGO.
Animatorka lokalnych grup nieformalnych, pedagog, wykładowczyni, była radna.

KOMITET
DO SPRAW
POŻYTKU
PUBLICZNEGO

Małe organizacje Ważny głos

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności –
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
NOWEIO na lata 2020-2030

Rządowy Program
Fundusz Inicjatyw
Obywatelskich
NOWEIO